

PROGRAM DELA ZA LETO 2016

NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

MKL s pridobivanjem novega knjižničnega gradiva sledi osnovni strateški usmeritvi, da v svojem lokalnem okolju uresničuje kulturno, informacijsko, izobraževalno in socialno vlogo.

Pri tem sledi normativom iz standardov in strokovnih priporočil za to področje:

- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS št. 87/01 in 96/02).
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS št. 73/03).
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS št. 88/03).
- Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015). (2005).
- Manifest o splošnih knjižnicah (1994). Knjižničarske novice (5) 3. Priloga.

Na podlagi strateškega načrta 2013-2016 knjižnica načrtuje:

- Vsebino letnega prirasta in dopolnjevanje knjižnične zbirke s posebnim poudarkom prilagoditvi specifičnostim okolja posameznih knjižnic.
- Sistematično upravljanje aktualnosti knjižnične zbirke.
- Uveljavitev enotne evalvacije za uporabo knjižnične zbirke z učinkovitimi kazalniki.
- Nadaljnji razvoj repozitorija MKL za učinkovito izrabo in trajno dostopnost gradiva.

Strateški cilji in aktivnosti za leto 2016

- Vzdrževanje aktualne knjižnične zbirke za prebivalce Mestne občine Ljubljana in širšega območja z vsebinami, ki odražajo potrebe okolja knjižnice.
- Izvajanje izbora in nakupa izbrane založniške produkcije, primerne za splošno knjižnico v skladu s Pravilnikom o upravljanju knjižnične zbirke v MKL.
- Vzdrževanje vsebinske aktualnosti in učinkovite izrabe knjižničnega gradiva z izločanjem in odpisom knjižničnega gradiva.
- Izboljšanje kakovosti ponudbe knjižničnega gradiva za posebne potrebe uporabnikov z oblikovanjem posebnih knjižničnih zbirk in virov.
- Zagotavljanje kakovostne informacije o zbirki s kakovostno strokovno obdelavo gradiva.
- Knjižnica bo zbirala, obdelovala, hranila in posredovala gradivo in informacije o svoji lokalni skupnosti in s tem ohranjala lokalno dediščino.
- Načrtno bo oblikovala zbirke gradiva in informacij za ranljive skupine prebivalstva (starejši, etnične skupine, brezposelni, socialno ogroženi, uporabniki s posebnimi potrebami).
- Organizirala bo dejavnosti s knjižničnim gradivom za uporabnike knjižnice.
- Oblikovala bo zbirke osrednje območne knjižnice in pridobivala obvezni izvod v okviru posebnih nalog OOK glede zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in obveznega izvoda.

Pričakovani učinki

- Dostopnost vse relevantne slovenske založniške produkcije uporabnikom knjižnice.
- Razvoj knjižničnih zbirk v krajevnih knjižnicah, ki bodo čim bolj usklajene z značilnostmi okolja in s tem bolj učinkovita izraba knjižničnega gradiva vsake posamezne krajevne knjižnice.
- Zagotavljanje dostopnosti knjižnične zbirke in knjižnične dejavnosti vsem prebivalcem: razvoj načela večkulturnega sodelovanja in uveljavljanje večkulturnosti v knjižnici s spodbujanjem k aktivnemu branju in kulturni izmenjavi.

- Boljša dostopnost aktualnega gradiva za uporabnike in bolj učinkovita razporeditev knjižničnega gradiva v mreži knjižnic (aktivnosti za repozitorij).
- Boljša izraba prostorov v mreži knjižnic MKL (aktivnosti za repozitorij).
- Uravnoteženi rezultati knjižničnega poslovanja med enotami: primerljiv obrat gradiva med primerljivimi enotami knjižnične mreže.
- Informacijska učinkovitost kataloga tako za uporabnike kot informatorje – zadovoljstvo uporabnikov.

Kazalniki uspešnosti

	2013	2014
Prirast na 1000 prebivalcev	240	231
Razmerje med nakupom naslovov leposlovja in stroke (v odstotkih)	42 - 58	40 - 60
Razmerje med nakupom naslovov za mladino in odrasle (v odstotkih)	23 - 77	22 - 78
Obrat knjižnične zbirke	2,80	2,76
Obrat zadnjega celoletnega prirasta	8,73	7,79
Odstotek odpisa v odnosu do prirasta	78%	100%

Služba za pridobivanje in bibliografsko obdelavo knjižničnega gradiva

Izbor za nakup novega knjižničnega gradiva izvaja Služba za pridobivanje knjižničnega in bibliografsko obdelavo gradiva (SPOK) po kriterijih nabavne politike knjižnice z rednim pregledovanjem novosti v založniški produkciji.

Služba prav tako ureja pridobivanje novega gradiva iz obveznega izvoda, ki ga knjižnica pridobi po Zakonu o obveznem izvodu.

Služba ureja prirast darov bralcev in drugih darovalcev, ki jih pristojni knjižničarji odberejo za knjižnično zbirko.

Služba bo zagotovila standardizirano bibliografsko obdelavo v letu 2016 pridobljenega knjižničnega gradiva v elektronskem katalogu COBISS. Glede na načrtovan prirast bo katalogizacija obsegala:

- kreiranje okrog 3.000 novih zapisov za različne tipe gradiva;
- kreiranje okrog 1.500 novih zapisov v normativni bazi podatkov CONOR.SI,

Za vse pridobljene enote knjižničnega gradiva – načrtovano 69.208 enot bo služba zagotovila ustrezno zaščito in opremo novega gradiva za potrebe izposoje.

Služba bo sodelovala z enotami knjižnične mreže MKL pri vseh procesih urejanja prirasta in zaloge, kot so izbor knjižničnega gradiva, inventure, odpis gradiva, urejanje postavitvenega sistema za prosti pristop, načrtovanje novih zbirk itd.

Prirast knjižničnega gradiva – načrtovan obseg in dostopnost v letu 2016

Obseg pridobivanja novega knjižničnega gradiva po zakonodaji o knjižničarstvu načrtujemo na podlagi števila prebivalcev na območju knjižnice. Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe določa, da letni prirast knjižničnega gradiva obsega najmanj 200 novih enot na 1000 prebivalcev.

Na podlagi načrtov financiranja gradiva s strani Ministrstva za kulturo, s strani Mestne občine Ljubljana in primestnih občin, kjer MKL izvaja knjižnično dejavnost, za leto 2016 načrtujemo 69.208 enot nakupa novega knjižničnega gradiva, s čimer dosežemo 200 enot gradiva na 1000 prebivalcev. Vključno z darovi - 5.500 enot in obveznim izvodom - 1.100 enot bo celoten prirast knjižničnega gradiva v letu 2016 predvidoma 75.808 enot.

Na podlagi 12. člena Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe knjižnica pri izboru gradiva upošteva strokovne kriterije letnega prirasta gradiva, ki predvidevajo 60% naslovov strokovnega in 40% naslovov leposlovnega gradiva. Prav tako knjižnica pri izboru upošteva potrebe gradiva za otroke in mladino in zanje načrtuje prirast 25% naslovov gradiva, odraslim bralcem pa 75% naslovov gradiva. Upošteva tudi potrebe in želje uporabnikov, kakor tudi specifičnost okolja, v katerem opravlja svojo dejavnost.

Referenčna zbirka in zbirke za posebne potrebe uporabnikov:

Knjižnica pri izboru gradiva skrbi za izgradnjo referenčne zbirke, ki je namenjena izposoji v knjižnici in obsega največ 10% celotne knjižnične zbirke in jo bo v l. 2016 obnovila z okrog 2.100 novimi enotami.

V letu 2016 bo knjižnica z ustreznim izborom dopolnjevala šestnajst posebnih tematskih zbirk, namenjenih posebnim potrebam uporabnikov, ki jih je prepoznala v preteklem obdobju:

- Arhiv slovenske mladinske produkcije za študijske namene in razvoj promocije branja, bralne kulture in informacijske pismenosti pri mladih v Pionirski - CMKK;
- Književna didaktika - zbirka za podporo razvijanja književne kulture pri otrocih;
- Zbirka gradiva za etnične skupine na področju knjižnice;
- Hiša svetov - z gradivom s področja človekovih pravic, varovanja ogroženih družbenih skupin, odgovornega ravnanja z naravnimi dobrinami in problemi globalizacije;
- Kotiček za starše – z gradivom za vprašanja vzgoje in starševstva;
- Pravljíčna soba – z zbirko tujih nagrajenih ali nominiranih del za otroke;
- Samostojni popotnik – z izbranim gradivom za zahtevne turiste na temo odgovornega turizma;
- Zbirka vseživljenjskega učenja – z izbranim gradivom za permanentno izobraževanje odraslih;
- Srednješolski učbeniki – zbirka za potrebe pridobivanja srednješolske izobrazbe izven rednih oblik formalnega srednješolskega izobraževanja;
- Knjige za slabovidne, večji tisk – z gradivom za slabovidne;
- Zbirka Okno Kitajske - namenjena kitajsko govorečim uporabnikom Ljubljane ter tistim, ki jih poslovno ali drugače zanima Kitajska;
- Šahovski kotiček;
- Zbirka gradiva za sodobni ples;
- Konjeniška zbirka;
- Posebna zbirka planinske in gorniške literature;
- Zbirka kakovostnih virov o zdravju, zdravlilih in zdravem načinu življenja za izboljšanje zdravstvene pismenosti.

Dostop do elektronskih virov:

MKL bo v letu 2016 zagotovila dostop do elektronskih virov informacij: uporabnikom knjižnice omogoča spletni dostop do petih podatkovnih zbirk in zbirke 3.000 elektronskih časopisov in revij ter izposajo e-knjig v sistemu Biblos.

Drugo neknjižno gradivo:

Knjižnica načrtuje nakup do 10% enot neknjižnega gradiva v sorazmerju z ostalimi vrstami gradiva. Od tega največ – predvidoma 5.800 enot zgoščenk filma in glasbe.

Serijske publikacije:

Knjižnica bo v letu 2016 zagotavljala uporabo 1000 naslovov periodičnih publikacij, ki jih pregledujemo glede na aktualnost in morebitne ustrežnejše nove naslove na tržišču.

Potujoča knjižnica:

Knjižnica za uporabnike postajališč Potujoče knjižnice načrtuje 1.600 enot novega knjižničnega gradiva. Od tega 800 enot iz sredstev Ministrstva za kulturo, 800 enot iz

sredstev občin s postajališči Potujoče knjižnice. Deleži občin so določeni po številu prebivalcev:

Občine	Prebivalci*	Št. enot	Delež
Brezovica	11.884	27	3,32%
Dobrova-Polhov Gradec	7.573	17	2,12%
Dol pri Ljubljani	5.861	13	1,64%
Horjul	2.950	7	0,82%
Ig	7.135	16	1,99%
Ljubljana	287.218	641	80,27%
Škofljica	10.278	23	2,87%
Velike Lašče	4.188	9	1,17%
Vodice	4.777	11	1,34%
Medvode	15.963	36	4,46%
Potujoča knjižnica skupaj	357.827	800	100,00%

*podatki o prebivalstvu stanje 01. 01. 2015 (SURS)

Predviden nakup novih enot knjižničnega gradiva (po zvrsteh) / Miro Tržan

Načrtovan obseg nakupa novih enot knjižničnega gradiva po zvrsteh

Knjižno gradivo	Neknjižno gradivo	Serijske publikacije	SKUPAJ
58.912	6.920	3.376	69.208

Načrtovan obseg nakupa novih enot knjižničnega gradiva na območju Mestne občine Ljubljana

Knjižno gradivo	Neknjižno gradivo	Serijske publikacije	SKUPAJ
48.074	5.680	3.047	56.801

Načrtovan obseg nakupa novih enot knjižničnega gradiva na območju primestnih občin

Knjižno gradivo	Neknjižno gradivo	Serijske publikacije	SKUPAJ
10.838	1.240	329	12.407

Načrtovan obseg nakupa naslovov po zvrsteh: stroka / leposlovje

Stroka	Leposlovje	Skupaj
4.080	2.720	6.800

Načrtovan obseg nakupa naslovov po zvrsteh: mladina / odrasli

Odrasli	Mladina	Skupaj
5.100	1.700	6.800

Načrt razporeditve gradiva v knjižnični mreži

IZVODI	Knjižno gradivo	Neknjižno gradivo	Serijske publikacije	SKUPAJ
Knjižnica Bežigrad	5.422	623	197	6.242
Knjižnica Črnuče	1.385	158	37	1.580
Knjižnica dr. France Škerl	1.188	136	38	1.362
Knjižnica Glinškova ploščad	1.118	128	34	1.280
Knjižnica Savsko naselje	690	80	28	798
Knjižnica Jožeta Mazovca	3.818	440	138	4.396
Knjižnica Fužine	1.344	157	68	1.569
Knjižnica Jarše	667	79	41	787
Knjižnica Polje	1.657	195	99	1.951
Knjižnica Zadvor	607	71	31	709
Knjižnica Zalog	708	83	38	829
Knjižnica Otona Župančiča	10.045	1.238	1.097	12.380
Knjižnica Nove Poljane	570	64	14	648
Knjižnica Poljane	806	92	22	920
Knjižnica Prežihov Voranc	4.642	540	217	5.399
Knjižnica Grba	1.485	171	56	1.712
Knjižnica Rudnik	1.663	194	79	1.936
Knjižnica Šiška	5.782	664	199	6.645
Knjižnica Gameljne	977	113	36	1126
Knjižnica Šentvid	1.583	185	78	1.846
Slovanska knjižnica	1.917	269	500	2.686
SKUPAJ MOL	48.074	5.680	3.047	56.801
Knjižnica Brezovica	1.296	147	24	1.467
Knjižnica Notranje Gorice	107	12	0	119
Knjižnica Podpeč	546	63	24	633
Knjižnica Rakitna	118	13	0	131
SKUPAJ Občina Brezovica	2.067	235	48	2.350
Knjižnica Dobrova	1.095	127	43	1.265
Knjižnica Polhov Gradec	142	16	0	158
Knjižnica Šentjošt	68	7	0	75
SKUPAJ Občina Dobrova-Polhov Gradec	1.305	150	43	1.498
Knjižnica Horjul	507	58	18	583
SKUPAJ Občina Horjul	507	58	18	583
Knjižnica Ig	1.223	141	47	1.411
SKUPAJ Občina Ig	1.223	141	47	1.411
Knjižnica Škofljica	1.758	203	72	2.033
SKUPAJ Občina Škofljica	1.758	203	72	2.033
Knjižnica Frana Levstika	578	69	44	691
Knjižnica Rob	123	14	0	137
SKUPAJ Občina Velike Lašče	701	83	44	828
Knjižnica Vodice	835	94	16	945
SKUPAJ Občina Vodice	835	94	16	945

Potujoča knjižnica	1.434	160	6	1.600
Knjižnica Jurij Vega – Dol pri Ljubljani	1.008	116	35	1.159
SKUPAJ vse krajevne knjižnice	58.912	6.920	3.376	69.208

Sredstva za nakup knjižničnega gradiva

Pričakovana sredstva in delež ministrstva	288.520 eur
Pričakovana sredstva in delež Mestne občine Ljubljana	875.255 eur
Pričakovana sredstva in delež primestnih občin	159.133 eur
Lastna sredstva:	35.000 eur
SKUPAJ:	1.357.908 eur